Justis- og beredskapsdepartementet
Gullhaug torg 4A
Postboks 8005 Dep
0030 Oslo

Vår ref: 13/00027
Dato: 27.09.2013

Høringssvar til NOU 2013: 9 – Ett politi - rustet til å møte fremtidens utfordringer

Politianalysen oppsummerer noen sentrale utfordringer for norsk politi, og gir anbefalinger om bedringer i politiets organisering, ressursbruk og ledelse. KIM arbeider for å sikre hele befolkningen likeverdige offentlige tjenester, og for å motvirke diskriminering, og avgir med dette våre kommentarer til utredningen.

På et overordnet plan ønsker KIM å påpeke at politianalysen, ved den sterke vektleggingen på styrings- og ledelsesverktøy, i liten grad drøfter politiets verdigrunnlag. Denne bekymringen blir nærmere forklart i første del av dette høringssvaret. Deretter følger noen bemerkninger om behovet for mangfoldskompetanse i politiet, og om verktøy for tillitsbygging mellom politiet og innvandrerbefolkningen.

Overordnet bemerkning: politiets verdigrunnlag

Politianalysen anbefaler en strukturreform og en kvalitetsreform for politiet. Strukturreformen er ment å bedre vilkårene for ressurseffektiv styring og ledelse, mens kvalitetsreformen skal sikre et kompetent og kunnskapsbasert politi. Begge reformforslagene dreier seg i hovedsak om styring og ledelse, og det er et gjennomgående trekk ved analysen at styrings- og organiseringsverktøy, effektivitetsmål, og teknisk oppgaveløsning gis hovedvekt.

Analysen legger imidlertid ikke opp til noen diskusjon om de grunnleggende verdiene for politiets arbeid. Riktignok berører politianalysen noen problemstillinger som reises av en stadig mer mangfoldig befolkning, deriblant behovet for økt rekruttering av personer med innvandrerbakgrunn til politiet. Selv om det er positivt at denne utviklingen anerkjennes i analysen, er det likevel symptomatisk at også denne utviklingen blir behandlet som en administrativ eller teknisk oppgave. En grundigere diskusjon av politiets verdigrunnlag, særlig med tanke på forutsetningene for å fungere som nærpoliti for en stadig mer mangfoldig befolkning, ville vært et nyttig tilskudd til analysen.

Mangfoldskompetanse i politiet

Politianalysen påpeker at andelen innvandrere i Norge er forventet å stige i årene som kommer. Økt rekruttering av personer med innvandrerbakgrunn trekkes fram som den viktigste strategien for å styrke politiets kompetanse i møte med en mer mangfoldig befolkning. Dette er en strategi KIM støtter.

KIM vil likevel påpeke at økt rekruttering av personer med innvandrerbakgrunn i seg selv ikke er tilstrekkelig for å sikre at politiet besitter den tilstrekkelige mangfoldskompetansen. Det er nødvendig at alle politiansatte, også dem med majoritetsbakgrunn, settes i stand til å operere godt i samspill med stadig mer mangfoldig befolkning. Behovet er spesielt sterkt i de store byene, hvor også innvandrerandelen er høyest. KIM vil derfor oppfordre til økt skolering i mangfoldskompetanse og kulturforståelse, både i politiutdanningen og i kompetansetiltak rettet mot ansatte i politiet.

I dette arbeidet kan politiet dra nytte av erfaringene fra andre offentlige sektorer, for eksempel helse- og omsorgssektoren som lenge har jobbet aktivt for å sikre likeverdige helsetjenester. De kan også dra nytte av erfaringer fra andre virksomheter som har lyktes godt med mangfoldsarbeid, som for eksempel vinnerne av den årlige Mangfoldsprisen.

Tillitsbygging
Politianalysen anbefaler større grad av sentralisering for å effektivisere politiets arbeid. I den forbindelse ønsker KIM å påpeke at selv om mange av oppgavene til politiet kan ventes å bli effektivisert gjennom sentralisering, er det deler av arbeidet som forutsetter en viss desentralisering. Dette gjelder særlig politiets forebyggende og tillitsskapende arbeid, som nødvendigvis må foregå gjennom kontakt med sivilsamfunnsaktører lokalt.

Når det kommer til vurderingen av hvilke enheter som bør sentraliseres og ikke, ønsker KIM å påpeke at tillitsbyggende og forebyggende arbeid må ha en lokal forankring.

Med vennlig hilsen

Anita Rathore
Utvalgsleder

Saksansvarlig:
Kristian Landsgård
Rådgiver